

ГОДИШЕН ДОКЛАД
2021

15. Библиография:

Николаева, С. Неформално образование. Философия, теории, практики (2015)

<http://neohouse.bg/#about> , <http://bcnl.org/> , <https://www.lgobg.info/> ;

Забелеска: Опорните точки служат като основни показатели при представянето на конкретната институция/организация. Към тях могат да се добавят и други впечатления, мнение, информация, материали, които всеки от вас смята за необходими и важни. За нас е важно да изразявате свободно, но аргументирано своето мнение.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ – МИСИЯ И ЦЕЛИ	2
ПРОЕКТ КОНСУМУВАЙ Х: КАТО ХРАНА - ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УСТОЙЧИВО	
ХРАНЕНЕ	4
Изпълнение на проекта през 2021	5
Медийно покритие	10
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	12

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ – МИСИЯ И ЦЕЛИ

ФОНДАЦИЯ ЕКОЦЕНТРИК е учредена на 01.01.2011 година и вписана в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел на 16.02.2011 година от Софийски градски съд. Регистрирана е за осъществяване на общественополезна дейност.

Основни цели на ФОНДАЦИЯ ЕКОЦЕНТРИК са: утвърждаване на принципите на устойчивото развитие, гражданското общество, защитата на човешките права и демократичното управление; опазване на околната среда и културно-историческото наследство; повишаване на екологичната култура сред всички социални, икономически и възрастови групи на гражданското общество.

За постигане на тези цели ЕКОЦЕНТРИК извършва: подготовка и осъществяване на различни обществени и образователни програми и инициативи; организиране на обучения, семинари, дискусии, конференции, срещи и кръгли маси, изложби, фестивали, форуми, конкурси и други събития; подпомагане разпространението и обмена на информация, експертиза и ноу-хау за постигане целите на устойчивото развитие и гражданското общество; организиране и подпомагане на младежки инициативи в сферата на образованието, обучението, изкуствата, спорта, туризма, социалната и екологичната ангажираност; изграждане, поддържане и управление на мрежа за качествено неформално образование за устойчиво развитие; извършване на консултантска дейност и предоставяне на техническа помощ; подпомагане създаването, изграждането и модернизацията на културни, образователни и информационни центрове и платформи, включително интернет-базирани; привличане на експерти от страната и чужбина за подпомагане постигането на целите на Фондацията; извършване на застъпническа и комуникационна дейност; извършване на информационна и издателска дейност; подпомагане развитието на устойчив бизнес и устойчив туризъм.

В първата година от своето съществуване ЕКОЦЕНТРИК функционира изцяло чрез доброволен труд, занимава се предимно с подготовка на проекти.

През 2012 година Фондацията осъществява един проект, през 2013 година изпълнява три проекта и започва двугодишно партньорство по европейска програма. През 2014 година извършва стопанска дейност, работи по един проект и редица инициативи. През 2015 г. завършва един и стартира два нови проекта. През 2016 г. реализира двата проекта и подготвя два други. През 2017 г. е бенефициент по един проект и асоцииран партньор по друг. През 2018 г. получава потвърждение за финансиране на нов проект и участва като партньор в организацията и провеждането на международна конференция. През 2019 г. започва изпълнение на проекта „КонсУмувай X: като храна - образование за устойчиво хранене“. През 2020 продължава изпълнението му и участва като партньор в научен проект на Софийския университет. В отчетната 2021 година завършва проекта „КонсУмувай X“. Продължава развитието на капацитета си чрез участие в обучения, семинари и конференции. Провежда научно-изследователска дейност.

ПРОЕКТ КОНСУМУВАЙ Х: КАТО ХРАНА - ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УСТОЙЧИВО ХРАНЕНЕ

През 2021 година, за трета и последна година, продължава изпълнението на проекта „КонсУмувай Х: като храна - образование за устойчиво хранене“ (ЕсоНа), финансиран от Германската фондация за околна среда (DBU). Проектът се изпълнява съвместно с Янун (Люнебург, Германия) в продължение на 30 месеца – от март 2019 до август 2021 г.

В рамките на проекта се разработват и изпробват иновативни образователни инструменти на тема устойчиво хранене. Основната му тема е хранителна независимост и суверенитет, като фокусът е върху два аспекта – устойчиви начини за производство и разпространение на храни и изследване на традициите на „устойчиво хранене“ в Германия и България.

Методите на проекта се основават на образованието за устойчиво развитие и предлагат различни подходи за ангажиране на публиката: градски обиколки за младежи на тема устойчиво хранене; изграждане на образователни градински инсталации; представяне на атрактивни графични образователни материали и на наръчници по темата; обучения за мултипликатори; научни състезания за млади изследователи.

Основната целева група на проекта са младежи, които могат да участват в проекта като мултипликатори – доброволци, които са обучени да прилагат методологията и съдържанието на КонсУмувай и/или като участници в семинари, работни срещи и публични събития.

Рамката на проекта е немско-българско сътрудничество и обмен.

Изпълнение на проекта през 2021

В допълнение към образователните илюстрации, разработени през 2020 г., създадохме наръчник за обучителни дейности с тях. Той включва информация за индустриализацията на храните и последиците от нея за хората и околната среда, като предлага алтернативи за постигане на устойчивост.

Също така, преведохме скритата картина и наръчника към нея, разработени от немските ни партньори, за да се използват като ново и атрактивно образователно средство.

Обучителните ресурси в дигитален формат са качени в специална секция на сайта на проекта:

<http://konsumuvai.org/bg/скритата-картина/>

<http://konsumuvai.org/bg/образователни-илюстрации/>

Скритата картина беше отпечатана на банер и предоставена на основните ни партньори - СиВиЕс България, Хранкооп, Достъп до добра храна и Фондация Заедно, които работят с деца и младежи. Плакати със скритата картината и илюстрациите са отпечатани за училища и детски градини, за мултипликатори и други обучители.

В рамките на проекта създадохме три различни градски обиколки за устойчиво хранене, които се провеждат чрез мобилното приложение Actionbound. Те са с различна продължителност и съответно различен брой мисии и казуси, които въвеждат теми като сезонна

храна, компостиране, нулеви отпадъци, съхранение на семена, градски ядливи растения и градинарство, органично и химическо производство на храни и др. Спирките и мисиите са разработени за територията на Столична община по начин, който предизвиква интереса на участниците, техния приключенски дух и любопитство да изследват града по нов начин, който им носи повече информираност, съпричастност и разбиране за хранителната система. Обиколките се провеждат в сътрудничество с ХранКооп София и при успешно завършване всеки участник получава награда.

Линк към туровете в Actionbound: <https://en.actionbound.com/bounds/user/Konsumuvai>

В началото на учебната 2020/2021 година организирахме Конкурс за **екоцентрични образователни градинки**. От общо 58 кандидати бяха подкрепени 15 организации, които създадоха свои образователни градинки в периода октомври 2020 – юни 2021. Участниците са различни образователни организации и институции от цяла България (4 детски градини, 5 училища, 3 професионални гимназии по селско стопанство, 1 университет, 1 НПО, 1 читалище): Детска градина „Детски свят“, гр. Враца; Детска градина № 90 „Веса Паспалеева“, гр.София; Детска градина „Калина“, гр. Сливен; Детска градина № 3 „Зорница“, гр. Хасково; Основно училище „Св. Климент Охридски“, гр. Бяла Слатина; Средно училище „Панайот Волов“ гр. Шумен; Средно училище „Св.св.Кирил и Методий“, гр.Димово; Средно училище „Христо Ботев“, гр. Козлодуй; Иновативно 81.

средно училище "Виктор Юго", гр. София; Професионална гимназия "Петър Парчевич", гр. Раковски; Професионална земеделска гимназия „Добруджа“, гр. Силистра; Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък; Сдружение СФЕРИ, гр. София; Народно Читалище "Напредък-1903", с. Ветринци; Лесотехнически университет.

За тях бяха организирани поредица от обучителни семинари и активно менторство в процеса на създаване на градинките. Партньори в тази дейност на проекта са Фондация „Заедно – общуване за подкрепа и развитие“, националната инициатива „Достъп до добра храна“ и ХранКооп.

В някои от екипите за създаване на градинките бяха въввлечени мултипликатори, които подпомагаха организациите и участваха в обучителните семинари.

В образователните дейности по създаване и отглеждане на градинките, в градинарство и практическо обучение по еколого- и социално отговорно хранене пряко се включиха 538 участници.

Снимки от работата по всяка градинка могат да бъдат разгледани в профилите на съответната

организация на страницата на проекта: <http://konsumuvai.org/bg/конкурс-за-градинки/>.

Създаването на толкова много успешни образователни градини в различни образователни организации от всички региони на страната допринася значително за популяризирането на тази иновативна образователна практика за изграждане на ценни и необходими умения за 21 век и постигане на целите за устойчиво развитие. Събитията бяха отразени от местните и национални медии в цялата страна (виж по-долу).

Допълнителен успех е фактът, че през юни 2021 г. кметът на София г-жа Фандъкова, заедно със служители на Националния инспекторат по образованието и държавната администрация, посетиха тържеството за официалното откриване на екоцентричната образователна градина в ДГ 90 „Веса Паспалеева“, гр. София и поднесе поздравителна грамота за реализирането на успешна и иновативна образователна практика.

Продължихме дигиталните обмени на младежи, организирани съвместно с нашите немски партньори. Проведохме 3 онлайн срещи с общо 46 участника от България и Германия по теми, свързани с фермерските пазари, доверието към храната и хранителни отпадъци.

През август, 2021 г. организирахме хибриден българо-немски обмен, който включваше местни дейности наживо и общи онлайн сесии. Младежите от обмена съорганизираха финалното събитие на проекта в София – специален неформален метод за социално взаимодействие, обмен на знания и опит, наречен „Човешка библиотека“, който събра хора от практиката и научните среди с различен опит, свързан с храната и им предложи платформа за мрежуване и споделяне на информация пред обществото.

Въз основа на обратна връзка от партньорите и целевите групи и на рефлексия в екипа, проектът е оценен като изключително успешен, въпреки изпълнението му в извънредно труден период, свързан със световната пандемия от COVID-19.

Пандемията изискваше сериозни промени, допълнителни усилия и голяма гъвкавост при изпълнението на проекта, което ни доведе до развитие на нови умения и методи, иновативни подходи и имаше пряко и положително въздействие върху изграждането на капацитет на ЕкоЦентрик. Преоткрихме дигиталния свят и използвахме големия му потенциал за свързване на хора от различни места и организиране на групови дейности. Това позволи на повече хора да се включат в тях, спестявайки време и средства за пътуване и настаняване. Предимство беше, че за първи път разширихме дейността си отвъд физическите граници по иновативен начин. Това включва разработването на нови дигитални образователни инструменти с голямо въздействие в социалните медии. Обучихме мултипликатори, които да ги използват и да разработват такива сами, давайки им възможност да умножават посланието на проекта по нови начини и на ново ниво – новото поколение образование. Терминът мултипликатор разшири значението си, обхващайки физическото и дигиталното пространство.

Разработихме 3 наръчника, образователни илюстрации и преведохме немската скрита картина, което гарантира устойчивост и мултиплициране на образователния ефект. Допринесохме за съвместния наръчник за международна младежка работа в храните, издаден от немските ни партньори. Този проект за първи път в България обхваща редица аспекти на темата „устойчива храна“ от практическа и теоретична страна, тъй като инициативите за храната обикновено се фокусират върху една тема като разхищаването на храна или градското градинарство. Избрахме холистичен подход в нашите дейности и разгледахме проблема с храната от възможно най-много гледни точки, за да изградим широко разбиране по този комплексен въпрос. Чрез нашите семинари и обмени с немски доброволци, мултипликаторите придобиха нови знания и разшириха своите хоризонти по темата за устойчивата храна.

Чрез екоцентричните образователни градинки учениците имаха своите учебни и извънкласни часове и най-вече научиха за Целите за устойчиво развитие. От друга

страна самите учители станаха мултипликатори, разпространявайки посланието на проекта и изграждайки своя капацитет по темата. Те научиха много за устойчивата храна по време на съвместната ни работа, участвайки в семинари и взаимодействайки с екипани. За първи път в България бяха създадени толкова много образователни градинарски инсталации за толкова кратко време и с участието на толкова много хора, местни ресурси и местни общности. Това пряко повлия на 15 местни общности, което за една малка страна е голям брой.

Като много успешен и устойчив резултат от проекта, оценяваме работата в мрежа и множеството партньорства, които създадохме. В самия екип на проекта се включиха ръководители на две партньорски организации – СиВиЕс България и Фондация Заедно. Инициирахме и подкрепихме сътрудничеството между НПО, бизнес организации, образователни институции, читалища от цяла България – от столицата до малкото село, от запад на изток, север и юг. Това сътрудничество функционира много добре и стартира нови съвместни дейности и проекти.

Медийно покритие

През 2021 година медийното покритие по проекта беше предимно в социалните мрежи поради установеното ефективно въздействие на тези платформи върху обществеността.

Общо по проекта са направени 53 публикации във Фейсбук с около 10 400 достигнати хора. Създадени са 11 събития, които са достигнали почти 66 000 души. Събития и новини по проекта са споделяни в мрежата от партньори на ЕкоЦентрик като Лесотехническият университет, Хранкооп Фермерски пазари, СиВиЕс България, БНР и др. Създадени са две тематични Фейсбук-кампании (#ТиСиНаХод и #ЗеленоВдъхновение) с още 102 публикации за дейности и информация за устойчиво хранене, водещи до повишаване вниманието към организацията, партньорите и теми на проекта.

В Instagram са направени 79 публикации за проекта, които са харесани от 973 души.

Организацията взема участие в *IV-та Национална конференция SMARTOURISM.BG*, в която пред ученици, студенти и други заинтересовани са представени алтернативните градски обиколки за отговорно потребление, създадени по проекта.

Широко медийно отразяване на екоцентричните образователни градинки имаше на регионално и национално ниво. Някои от онлайн-достъпните статии:

- БНР Видин: <https://bnr.bg/vidin/post/101400882>
- Радио Велико Търново:
<http://radiovelikotarnovo.com/%d0%b5%d0%ba%d0%be%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b5%d0%ba%d1%82-%d1%81%d0%bf%d0%b5%d1%87%d0%b5%d0%bb%d0%b8-%d1%87%d0%b8%d1%82%d0%b0%d0%bb%d0%b8%d1%89%d0%b5%d1%82%d0%be-%d0%b2%d1%8a%d0%b2-%d0%b2%d0%b5%d1%82/>
- TVV Видин, репортаж за градината в училището в Димово:
<https://www.youtube.com/watch?v=AcZfeHbptWQ&feature=share>
- Статия в Е-медия, за градинката в Шумен:
<http://www.shum.bg/article/208921/>
- Статия в Дарик-news, за градинката в Шумен:
<https://dariknews.bg/regioni/shumen/uchenici-trygvat-po-pytia-na-biozemedeliето-snimki-2257225>
- Публикация в. Марица - ДГ Зорница, Хасково:
<https://www.marica.bg/region/haskovo/chudesa-ot-priodata-podrediha-v-detskata-gradina-zornica>
- БНТ, 81 СУ, 31 май - <https://bntnews.bg/news/sazdavat-eko-gradina-v-dvora-na-stolichno-uchilishte-1157652news.html>
- БНР, 81 СУ, 1 юни - <https://bnr.bg/radiobulgaria/post/101476255/zelenite-idei-si-prokarvat-pat-kam-detskoto-sarce>
- Градина Обеля: <https://www.monitor.bg/bg/a/view/na-treti-mart-v-razmenjat-semena-ot-stari-sortove-v-sofija-252747>

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

В Приложение 1 ЕКОЦЕНТРИК представя Годишен счетоводен отчет за 2021 година, който включва: баланс, отчет за приходите и разходите от стопанска и нестопанска дейност.

01.08.2022

гр. София

Изготвил:

Христина Банчева-Преславска

Изпълнителен директор

